

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.893/2016/7.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Tóth Csaba ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Móré Viktória ügyvéd

A per tárgya: nem vagyoni kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.675/2016/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.156/2014/33.

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.675/2016/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.
Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 60.000 (hatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2004. december 1-jétől 2012. augusztus 27-éig állt az alperes alkalmazásában gépi kovácsoló munkakörben. Az üzemben ahol dolgozott, egy 1600 tonnás, egy 2000, egy 2500 és egy 2800 tonnás gépsor működött. A felperes a 2800 tonnás gépsoron dolgozott, az általa végzett munkafolyamat daraboló, sajtoló, lyukasztó, sorjázó, hengerelő, zömítő és kalibráló fázisokból állt.
- [2] Az alperesnél 2008. évben a J-T Bt. vizsgáló laboratóriuma munkahelyi zajszintmérést végzett. A felvett jegyzőkönyv megállapításai szerint a létesítményben csapágygyűrű kovácsolást végeznek, mely négy darab V. gépsoron történik. A munkavállalók egyéni hallásvédő eszközt, P. típusú fültokot használnak. A mérések az üzemszerű állapotok mellett a munkavállalók fülmagasságában történtek. A mérési eredmények alapján a legtöbb munkafolyamat végzése során keletkező zajszint meghaladta a 85 decibelt, a maximális zajterhelés kisebb volt az előírtnál, ezért a munkavállalók számára biztosítani kell hallásvédő eszközt, és a használatukat meg kell követelni. Az egyéni hallásvédő eszköz zajcsillapító képességének figyelembe vételével ez nem haladhatja meg a 87 decibeles értéket.
- [3] A felperes évenkénti üzemorvosi vizsgálatára sor került, melyen egy általános belgyógyászati vizsgálaton túl hallásmérés is történt. Ezt nem úgynevezett süket szobában végezték, hanem az üzemorvos rendelőjében, a munkaidő végeztét követően, szűrő audiométerrel.
- [4] A felperes betegkartonjának adatai szerint 2004. decemberében, a munkakezdést megelőzően a hallásmérése megtörtént, melynek adatai szerint 4000 hertznél 15 decibeles értéket rögzítettek. Ezt követően a rendszeres üzemorvosi vizsgálatok során hallásvizsgálat történt. 2007. évben 4000 hertznél 40 decibel, 2008. évben ugyancsak 40 decibeles értéket rögzítettek, míg 2009-ben 30 decibel, 2010-ben a jobb és bal oldalon is 30 decibelt állapították meg. Erre figyelemmel a munkavégzése során minden évben alkalmas minősítést kapott azzal, hogy hallásvédőt kell használnia.
- [5] 2004-ben a munkaviszony megkezdésekor a K.GY. Kórház Fül-Orr-Gégészeti Osztályának műszeres audio-diagramm adatai és dr. T.M.L. orvos igazolása szerint a felperes hallása teljes, ép hallásnak volt mondható.
- [6] A felperes a munkaviszonya megszűnését követően jelentős mértékű halláscsökkenést észlelt, mely a mindennapi életvitelét is korlátozta. Fülzúgása, hallásromlása okán felkereste a K.GY. Kórház Fül-Orr-Gégészeti Osztályát. A 2012. szeptember 24-ei ambuláns lap szerint az audio-diagramm adatai alapján 125 hertztől 1000 hertzig ép hallás, 2000 hertztől 8000 hertzig jobb oldalon nagyfokú, bal oldalon közepes fokú halláscsökkenés tapasztalható. Ezt követően az alperes üzemorvosa is vizsgálatot végzett. A szűrő audiométeres vizsgálat, a zárókarton adatai szerint 4000 hertznél jobb oldalon

30, a bal oldalon 60 decibeles eltérést mért.

- [7] A 2013-ban végzett hallásvizsgálatról készült ambuláns lap szerint a felperes hallásküszöbe a kornak megfelelő átlaghoz képest lényegesen rosszabb, mely jellemzően a magas hangokat érinti. Lefutása tartós zajártalom által okozott halláseltérésnek felel meg.
- [8] A felperes 2012. augusztus 30-ától 2013. május 5-éig álláskeresőként szerepelt nyilvántartásban a H.B. Megyei Kormányhivatal H. Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltségénél, 2013. október 28-ától ismételten álláskereső, ám ellátásban már nem részesült. A felperes 2013-ban az I.B. Kft-nél állt alkalmazásában másfél hónap időtartamban, ahol szegélykövezést végzett.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [9] A felperes keresetében 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, valamint a költségeinek megtérítését igényelte. Előadta, hogy már a munkaviszony időtartama alatt is észlelte, miszerint a munkaköre betöltésekor őt ért zajártalmak miatt a hallása jelentős mértékben romlott, a füle rendszeresen zúgott. 2012. szeptemberében nagy mértékű halláscsökkenést diagnosztizáltak nála a jobb fülét érintően. A 2013. január 3-án kelt ambuláns kezelőlap szerint pedig a halláskárosodása súlyosbodott. A vizsgálati eredmények alátámasztották a tartós zajártalom által okozott egészségügyi problémákat.
- [10] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az általa biztosított fültok és fülvédő rendeltetésszerű használata mellett a felperes egészségkárosodása nem következhetett be, az alperesnél lévő üzemi zajszint az egészségügyi zajexpozíciós értéket a védőeszközök használata mellett nem haladta meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.156/2014/33. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 600.000 forintot nem vagyoni kártérítés címén, valamint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban Mt.) 166. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 164. §-ának (1) bekezdésére.
- [13] Rögzítette, hogy a Legfelsőbb Bíróság MK.29. számú állásfoglalása alapján kialakult bírói gyakorlat szerint a felmerült kárnak a munkaviszonnyal összefüggése körében annak valószínűsítése szükséges, hogy az adott esetben a munkakörülmények és a bekövetkezett károsodás lehetősége között nagyfokú kapcsolat állt fenn (BH2007.23.).

- [14] A felperes az alperesnél történő munkába lépésekor 2004. évben teljes, ép hallással rendelkezett. Ezt követően már 2007-ben 40 decibeles eltérés mutatkozott, 2011-ben jobb oldalon 30, bal oldalon 20 decibeles volt az eltérés, a 2012. november 13-án kelt záróvizsgálat szerint pedig 4000 hertznél jobb oldalon 30 decibel, bal oldalon 60 decibeles eltérés volt észlelhető dr. Sz.K. üzemorvos szűrő-audiométer berendezésével történő mérésekor.
- [15] A rendelkezésre álló adatok szerint 2012. szeptember 24-én a K.GY. Kórház Rendelőintézetében történt vizsgálat során a korábbiaktól lényegesen eltérő mértékeket határoztak meg. A 2013. január 4-ei vizsgálati adatok azt mutatták, hogy a felperes hallásküszöbe a kornak megfelelő átlaghoz képest lényegesen rosszabb, mely jellemzően a magas hangokat érinti, ami tartós zajártalom által okozott halláseltérésnek felel meg.
- [16] Dr. R.K. igazságügyi orvosszakértő véleményének megállapítása szerint a rendelkezésre álló dokumentum szerint a 2007. júniusában végzett időszakos alkalmassági vizsgálat idején a felperesnél már kezdődő, enyhe fokú zajártalom talaján kialakult halláscsökkenés volt megállapítható, mely 2011. októberéig lényegében nem változott. Ezt követően a 2012. november 13-án végzett záróvizsgálat során jelentős mértékű romlás volt tapasztalható. Tekintettel arra, hogy a felperes halláskárosodása a beszédfrekvenciákon elhanyagolható mértékű volt és csak a magas frekvenciákon volt mérhető, így a meglévő halláskárosodása sem a mindennapi életvitelben, sem a munkavégzésben érdemben nem korlátozta. A 2013. január 3-án történt hallásvizsgálat eredménye alapján hallókészülék használata már mérlegelendő. A szakvélemény rögzítette, hogy a 2012. szeptember 24-ei hallásvizsgálathoz képest az átlagos zajterhelés mellett is ez az állapot tovább romolhatott. Megállapította, hogy a felperes halláskárosodása túlnyomórészt a magas frekvenciákon mérhető, amely tartós zajártalom kapcsán alakult ki, így az egyéb eredet ezért nem valószínűsíthető.
- [17] A szakértő a személyes meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy az üzemorvosnál és a kórházban, valamint a klinikán mért eltérő eredményeknek az az oka, hogy a méréskor nem voltak azonosak a feltételek.
- [18] A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a felperes zajos munkahelyen dolgozott és zajártalom okozta halláskárosodást szenvedett, amely leginkább a magas frekvencián volt igazolt.
- [19] Az alperes nem bizonyította azt, hogy a felperes a munkahelyén kívül valamely tartós, hosszan fennálló zajártalomnak lett volna kitéve. A perben meghallgatott O.CS., valamint B.I. tanúk is egyezően adták elő, hogy a felperes lakossági gallygyűjtésben vett részt, ahol motoros fűrésszel dolgozott, ám ez éves szinten 3-4 napnál többet nem jelentett. Az alperes azt nem igazolta, hogy a felperes ezt rendszeresen, hosszútávon végezte, illetőleg azt sem, hogy nem viselt védőeszközt. Nem igazolta, hogy a munkaviszony megszűnését követően a felperes egy hónap időtartamban

szegélykövezést vagy alkalmi munkát látott el védőfelszerelés nélkül 85 decibelt meghaladó tartós zajhatás mellett.

- [20] Nem helytálló az alperes azon hivatkozása, hogy a felperes kizárólagos magatartása okozta a bekövetkezett kárt, nem bizonyított, hogy nem megfelelően viselte a munkavédelmi eszközöket.
- [21] A bíróság utalt a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban Mvt.) 2. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, továbbá az 54. § (2) bekezdés a) és b) pontjára. Amennyiben a felperes nem megfelelően viselte a munkavédelmi felszerelést, és ezt az alperes eltűrte vagy nem rendszeresen ellenőrizte, ez az ő terhére értékelendő körülmény. P.T. üzemvezető is a tanúvallomásában akként nyilatkozott, hogy nem tapasztalta, miszerint a felperes a fülvédőt ne viselte volna.
- [22] A munkavállalókat érintő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségügyi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII.22.) EüM rendelet 9. § (3) bekezdése szerint a munkáltató köteles megkövetelni és ellenőrizni a munkavállaló részére biztosított hallásvédő eszköz előírás szerinti használatát. Ugyanezen rendelet 3. § (1) bekezdése szerint pedig a zajexpozíciós határérték 87 decibel, a mért adatok szerint 8 óra figyelembe vételével a fültok és a fül dugó használata mellett mért zajszint megfelelt a jogszabályoknak.
- [23] Az alperes vitatta, hogy a jogviszony megszűnését követően állapították meg a felperesnél a halláscsökkenést, így az nincs összefüggésben az alperesnél fennállt munkaviszonnyal.
- [24] Dr. R.K. igazságügyi orvosszakértői véleményében kitért arra, hogy az átlagos zajterhelés mellett is tovább romolhatott a felperes állapota, amelynek mértékét nem lehet meghatározni. A szakértő tárgyaláson történő meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy hosszabb időszak zajexpozíciója okozta a krónikussá válást és a romlást, amely 2007. évben már elkezdődött. Megállapítható az is, hogy 2013. év óta további halláscsökkenés nem véleményezhető. Ezért rögzíthető azon tény is, hogyha nincsen tartós zajártalom, akkor további állapotrosszabbodás nincs, melyet a felperes is a személyes nyilatkozatával megerősített. A szakértő kimondta, hogy 2012. augusztus és szeptember között átlagos zajterhelés mellett a felperes hallása oly mértékig nem romolhatott, mint amit a 2011. októberétől 2012. november között mértek.
- [25] Az elsőfokú bíróság utalt a Legfelsőbb Bíróság MK.30. számú állásfoglalására és a következetes ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a foglalkozási megbetegedésből eredő károkért az a munkáltató felel, ahol a munkavállaló a foglalkozási megbetegedésnek kitett munkakörben utoljára dolgozott (Mfv.I.10.201/2015/4.).
- [26] Az elsőfokú bíróság utalt az Mt. 167. § (1) bekezdésére, 177. §-ára, valamint a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 355. § (1) bekezdésében foglaltakra. A kártérítés mértékénél a bíróság értékelte, hogy a munkakör betöltése előtt a felperesnél

halláskárosodás nem volt, jelenleg pedig 10 %-os munkaképesség-csökkenést véleményezett a szakértő ennek okán.

- [27] A felperes nem bizonyította, hogy a halláskárosodása az elhelyezkedésében korlátozta volna. Dr. R.K. igazságügyi orvosszakértő szerint amennyiben hosszan tartó zajártalomnak nincs kitéve, úgy a hallásának romlása nem várható, jelenleg hallókészülék viselése ajánlott. A hallásromlás jelenleg a beszédfrekvenciát nem érinti, az a magas hangokra terjed ki, így a felperes életminőségét érinti, az hátrányosan megváltozott, amely kihat az életvitelére. Ezért a bíróság a nem vagyoni kártérítés mértékét 600.000 forintban találta megállapíthatónak utalva a Pp. 206. § (3) bekezdésében foglaltakra.
- [28] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.675/2016/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta. Kötelezte az alperest eljárási költség és fellebbezési illeték viselésére.
- [29] A másodfokú bíróság kitért arra, hogy a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a munkáltató működése és a foglalkozási megbetegedés között az okozati összefüggés fennáll, a munkáltatónak a felelősség alóli mentesülés érdekében pedig azt, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem lehetett számolni és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülményt elkerülje, a kárt elhárítsa, vagy azt kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása okozta.
- [30] A felperes a bizonyítási kötelezettségének eleget tett, míg az alperes a kimentés körében nem bizonyított.
- [31] A felperesnél a 2012. szeptember 24-én végzett szakorvosi vizsgálat halláskárosodást igazolt. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény rögzítette, hogy a 2007. június 12-én végzett időszakos orvosi alkalmassági vizsgálat már „zajártalom talaján kialakult halláscsökkenést” állapított meg, míg a 2012. november 13-ai vizsgálat jelentős romlást mutatott. A szakvéleménnyel azonos megállapítást tartalmaz a 2013. január 3-ai szakorvosi vizsgálatról készült lelet, amely szerint a felperes betegségének „lefutása tartós zajártalom által okozott halláseltérésnek felel meg”.
- [32] A halláscsökkenés kialakulása körében az orvosszakértő a személyes meghallgatásán úgy nyilatkozott, hogy a felperesnek „átlagos zajterhelés mellett 2012. augusztus és szeptember között nem romolhatott olyan mértékig a hallása, mint amit 2011. októberétől kezdődően mértek” (jegyzőkönyv 2. oldal). „A felperes halláskárosodása egyértelműen krónikus zajártalom okán alakult ki, tehát egyszeri flexelés, vagy bármilyen külső hatás miatt ilyen magas frekvenciára vonatkozó halláscsökkenés nem alakult ki, átmeneti halláscsökkenés létrejöhet, de utána pár nap múlva ez visszaáll” (jegyzőkönyv 3. oldal 5. bekezdés). A szakértő előadta, hogy „2007-ben már volt enyhe fokú halláscsökkenése a felperesnek, amely 2010. évig nem változott, majd ezt követően 2012-ben volt egy váltás, tehát ez pont azt támasztja alá, hogy hosszú évek

zajexpozíciója okozza a krónikussá válást és romlást" (jegyzőkönyv, 3. oldal 6. bekezdés).

- [33] Azt az alperes sem állította, hogy a felperes a munkavédelmi eszközöket nem viselte, így megállapítható, hogy a halláscsökkenése a munkavédelmi eszköz viselése mellett alakult ki.
- [34] Az alperes az eljárás során állította, de nem bizonyította, hogy a felperes halláskárosodása a munkaviszonyán kívüli egyéb okok miatt következett be.
- [35] Önmagában az a körülmény, hogy a felperes hosszabb ideje stílfűrészszel rendelkezik, nem bizonyítja, hogy a halláskárosodás annak használatának következménye. A tanúként meghallgatott O.CS. is csak alkalmi fűrészhasználatról számolt be.
- [36] Az alperes által hivatkozott, a felperes által végzett térkövezési munka 2013. nyarán történt, a rendelkezésre álló adatok szerint azonban a felperes halláskárosodása már az ezt megelőző időpontban kialakult. Nem bizonyított, hogy a felperes a térkövezési munkát milyen hanghatások alatt, milyen gépek közelében végezte.
- [37] Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint az ilyen típusú halláskárosodás tartós zajhatás következtében alakult ki, mely a felperesnél már 2007. évben mutatkozott.
- [38] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes munkaviszonya és a kialakult foglalkozási megbetegedés között az ok-okozati összefüggés fennáll, és mivel az alperes a kártérítési felelőssége alól magát kimenteni nem tudta, így a keresetnek a bíróság részben helyt adott.
- [39] A foglalkozási megbetegedés a felperes esetében 10 %-os munkaképesség-csökkenést eredményezett azzal, hogy az állapotában pozitív változás nem várható. A károsodás következtében sérült a felperesnek az egészséghez való személyiségi joga (Ptk. 76. §), amely megalapozza a nem vagyoni kártérítés iránti igényt. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a sérelem súlya, jellege, a felperes életére gyakorolt hatása a keresettel érintett összegnél alacsonyabb mértékben alkalmas a kompenzációra. Sem a felperes munkahely keresési próbálkozását, sem a hallókészülék hiányát a bíróságnak nem kellett értékelnie, mivel kizárólag annak volt jelentősége, hogy az egészségkárosodás a felperes munkaviszonyával összefüggésben következett be, mely egészségkárosodást okozott, és a jelenlegi életére is kihatással volt, állapotában javulás e körben nem várható.
- [40] A felperes nem vagyoni kártérítés iránti követelésének elbírálása során annak nem volt jogi jelentősége, hogy a felperes munkaviszonyát milyen módon szüntették meg és annak sem, hogy az alperes gazdasági helyzetére a bíróság döntése milyen hatást gyakorol.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [41] Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős döntés hatályon kívül helyezésére és a kereset teljes körű elutasítására irányult a

felperes perköltség viselésre kötelezése mellett.

- [42] A felülvizsgálati érvelés szerint a jogerős döntés jogsértő, mivel az alperes az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja alapján a felelősségét a bizonyítási eljárás során kimentette.
- [43] A jogerős ítélet indokolása tényszerűen rögzíti, hogy az alperes igazságügyi szakértői véleménnyel igazolta, miszerint az E. típusú fül dugó és a P. típusú fültok külön-külön történő használata esetén a munkahelyen a zajterhelés a zajexpozíciós határérték alatti, így az az egészségre nem ártalmas, tehát megfelel a 66/2015. (XII.25.) EüM rendelet követelményeinek.
- [44] Az alperes a védőeszközök biztosításával eleget tett azon kötelezettségének, hogy a munkáltatónak biztosítania kell a biztonságos és egészséges munkavégzés feltételeit, és semmilyen olyan adat vagy információ nem állt rendelkezésre, hogy ezen feltétel teljesítését bármely ok akadályozná. Az egyéni védőeszköz használata mellett is halláskárosodása keletkezhet a munkavállalónak, hiszen bemérésre került, hogy a hallásvédő eszközök önmagukban, külön-külön is megfelelő védeltséget biztosítanak. Mindezek alapján az alperes álláspontja az, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kimentési ok fennállását a perben bizonyította.
- [45] Az alperes jogszabálysértésként hivatkozott a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésére és a 221. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra.
- [46] Álláspontja szerint komoly ellentmondás mutatkozik a perben beszerzett igazságügyi zajszakértő szakvéleménye, és dr. R.K. igazságügyi orvosszakértő véleménye között, hiszen a zajvédelmi szakértői vélemény és az ahhoz kapcsolt vizsgálati jegyzőkönyvek szakmai következtetése egyértelműen az, hogy az egyéni védőeszközök használatával a megengedettnél magasabb zajterhelés kizárható, így ilyen zajteher az alperesi munkahelyen a munkavállalót nem éri, nem érheti, így a halláskárosodása a munkahelyén nem következhetett be.
- [47] Ezen szakértői megállapodással ellentétes jogi következtetésre jutott dr. R.K., aki a szakvéleménye szóbeli kiegészítése során úgy nyilatkozott, hogy hosszú évek zajexpozíciója okozta a felperes halláskárosodását, holott a zajártalmak nem adódnak össze.
- [48] Az eljárás során nem került sor annak tisztázására, hogy megfelelő zajvédelem mellett miért és hogyan alakulhatott ki az egészségkárosodás a felperesnél.
- [49] Az alperes álláspontja szerint dr. R.K. szakértő kiegészített szakértői véleménye részben önmagával is ellentmondó, hiszen a szakvélemény szerint átlagos zajterhelés mellett is tovább romolhat a felperes állapota. Ezzel szemben a tárgyaláson ebben a körben ellentétes nyilatkozatot tett, mely szerint mivel 2013. óta a felperesnél további halláscsökkenés nem véleményezhető, így az is tényként állapítható meg, hogyha nincs tartós zajártalom, akkor további állapotrosszabbodás sem merül fel.
- [50] Több perbeli bizonyíték is felmerült arra, hogy a felperes zajhatással járó egyéb tevékenységet végzett megfelelő védőfelszerelés nélkül, mely bizonyítékokat a bíróság a

döntéshozatal során semmilyen módon nem értékelte. A felperes halláskárosodása és a munkavégzés során kibocsátott zaj közötti okozati összefüggés bizonyítása a perben a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján nem történt meg, így a döntés okszerűtlen és jogszabályba ütköző.

- [51] A jogerős ítéletből a kártérítés összege tekintetében a részletes indokolás hiányzik, és a megítélt magas kártérítési összeg tekintetében megalapozatlan a bírói döntés.
- [52] A felülvizsgálati érvelés szerint a perbeli döntésnek kihatása van az alperes jövőbeni gazdasági helyzetére, esetleg megbecsült szakembere elküldése válhat szükségessé.
- [53] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [54] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [55] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdés követelményeinek megfelelően előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a jogerős ítéletet.
- [56] A felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi kellékei a megsértett jogszabályhely megjelölése, és annak körlírása, hogy a jogszabálysértésre tekintettel a felülvizsgált határozat mennyiben és miért jogsértő [1/2010. (II.24.) PK vélemény]. A Kúria ezért a fenti követelményeknek megfelelő felülvizsgálati előadás alapján vizsgálta a jogerős határozatot.
- [57] A másodfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a bizonyítási kötelezettség körében a felperesnek azt kellett igazolnia, hogy a munkáltató működése és a foglalkozási megbetegedése között az okozati összefüggés fennállt, az alperesnek a felelősség alóli mentesülés érdekében pedig azt, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem lehetett számolnia, és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa, vagy azt kizárólag a felperes okozta.
- [58] Az eljáró bíróságok helyesen rögzítették, hogy a felperes a bizonyítási kötelezettségének eleget tett, míg az alperes a kártérítési felelősség alóli kimentés körében a bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette (Mt. 166. §).
- [59] A másodfokú bíróság helyesen utalt az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján arra, hogy a felperesnél 2007. június 12-én végzett időszakos alkalmassági vizsgálat már „zajártalom talaján kialakult halláscsökkenést” állapított meg, és a 2013. január 3-ai orvosi vizsgálati lelet szerint is a felperes betegsége tartós zajártalom által okozott halláseltérésnek felel meg.
- [60] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akkor, amikor dr. R.K. szakvéleményét elfogadva kitért arra, hogy átlagos zajterhelés mellett is tovább romolhatott a felperes állapota, amelynek

mértékét nem lehetett meghatározni. A szakértő állította, hogy hosszú időtartam zajexpozíciója okozta a krónikussá válást és a romlást, amely 2007. évben elkezdődött, de 2013. év óta további halláscsökkenés nem véleményezhető. Ezért megállapítható, hogy amennyiben nincs tartós zajártalom, akkor további állapotrosszabbodás sincs. Ennek a ténynek nem mond ellent, hogy a munkáltatónál a felperes a fülvédő eszközt használta. Így alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy a szakértői vélemények között ellentmondás tapasztalható.

- [61] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a felperes maga állította, miszerint szegélykövezésnél foglalkoztatták, és ez összefüggésben állhat a betegségével. Ez rövid ideig tartó munkavégzés volt, a szakértők pedig egyértelműen hosszú ideig fennálló zajártalomra vezették vissza a felperes halláscsökkenését.
- [62] A felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes életminősége nem romlott jelentős mértékben, és a 600.000 forint nem vagyoni kártérítés így eltúlzott. A Kúria a következetes ítélkezési gyakorlatra és a felperest ért egészségsértésre figyelemmel ezen összeget nem találta túlzottan magasnak, így a jogerős ítélet megváltoztatására e körben sem volt mód.
- [63] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében sérelmezte a Pp. 206. §-ának, illetve a 221. §-ának megsértését.
- [64] A bíróság a bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok bizonyító erejét a maguk összességében értékeli és a per összes releváns körülményére figyelemmel - meggyőződése szerint - bírálja el, mérlegeli, hogy az egyes bizonyítékok közötti ellentétet miként oldja fel [Pp. 206. § (1) bekezdés]. E mérlegelés legfőbb korlátja a bíróság indokolási kötelezettsége [Pp. 221. § (1) bekezdés]. Az ítélet indokolásából ugyanis világosan ki kell tűnni, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak tekintett. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére nincs jogi lehetőség, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves, vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH2012.173., Mfv.I.10.464/2012.).
- [65] Jelen esetben a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése során alapvetően téves következtetésre nem jutott, így döntése nem volt jogszabálysértő. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság IV/1408/2016. számú végzésében rögzítette, hogy „A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer. A jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyéb iránt a bíróságok feladata” [30/2014. (IX.30.) AB határozat indokolás (89)].
- [66] A másodfokú bíróság helyesen fejtette ki, hogy a jogvita eldöntése során annak nem lehet jelen esetben jelentősége, hogy a bíróság döntése miként hat ki az alperes gazdasági helyzetére.

[67] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

[68] Az alperes illetékfizetési kötelezettsége az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-án alapul.

[69] A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben a Kúria a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján.

[70] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. január 10.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Nné

tisztviselő